

**РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК**  
**на освітньо-наукову програму «Право»**  
**третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти**  
**за спеціальністю 081 «Право»**

Рецензована освітньо-наукова програма «Право» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, що розроблена і реалізується Науково-дослідним інститутом державного будівництва та місцевого самоврядування Національної академії правових наук України, ґрунтується на вимогах чинного законодавства України у сфері вищої освіти, зокрема Закону України «Про вищу освіту», відповідних нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України, а також Стандарту вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

Метою освітньо-наукової програми визначено підготовку висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців ступеня доктора філософії у галузі права, інтегрованих у європейський та світовий науковий і освітній простори, здатних до продукування нових наукових ідей, розв'язання комплексних теоретичних і практичних проблем у сфері права, застосування сучасної методології наукової та педагогічної діяльності, а також проведення самостійних наукових досліджень, результати яких мають наукову новизну, теоретичне і практичне значення.

Освітньо-наукова програма характеризується чіткою логікою побудови та внутрішньою узгодженістю її структурних елементів. Вона включає всі необхідні складові, передбачені нормативними вимогами: загальну характеристику, мету, орієнтацію, опис освітньої та наукової складових, програмні компетентності та результати навчання, ресурсне забезпечення, а також механізми академічної мобільності та атестації здобувачів.

Освітня складова програми є збалансованою та спрямованою на формування фундаментальних теоретичних знань і сучасної методологічної бази дослідження у сфері права. Її структура передбачає поєднання загальнонаукових,

професійно орієнтованих та педагогічних компонентів, що забезпечує формування цілісного наукового світогляду здобувача та розвиток його дослідницьких і педагогічних компетентностей. Важливе місце відведено дисциплінам, пов'язаним із методологією наукової діяльності, філософією права, сучасною теорією держави і права, а також питаннями належного урядування та імплементації європейських стандартів.

Наукова складова освітньо-наукової програми має системний і послідовний характер. Вона передбачає здійснення здобувачем самостійного наукового дослідження під керівництвом наукового керівника, оформлення його результатів у вигляді дисертації, участь у наукових заходах, підготовку наукових публікацій, що забезпечує формування повного циклу науково-дослідної діяльності. Індивідуальний план наукової роботи здобувача визначає чітку траєкторію наукового розвитку та сприяє досягненню програмних результатів навчання.

Зміст освітньо-наукової програми відзначається актуальністю та спрямованістю на дослідження сучасних проблем розвитку правової системи України, зокрема у сферах державного будівництва, місцевого самоврядування, прав людини, національної безпеки та європейської інтеграції. Така орієнтація відповідає сучасним трансформаційним процесам у державі та потребам розвитку юридичної науки і практики.

Програмні компетентності та результати навчання сформульовані відповідно до вимог третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти та забезпечують підготовку здобувачів до здійснення наукової, науково-педагогічної, експертної та правозастосовної діяльності. Їх зміст відображає необхідність формування здатності до критичного мислення, проведення самостійних досліджень, інтеграції знань, а також ефективної комунікації у науковому та професійному середовищі.

Суттєвою перевагою освітньо-наукової програми є її орієнтація на інтеграцію у міжнародний освітній і науковий простір, що проявляється у передбаченні можливостей академічної мобільності, залученні здобувачів до

міжнародних наукових комунікацій, використанні сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у навчальному процесі.

Кадрове забезпечення освітньо-наукової програми представлено науковими та науково-педагогічними працівниками, які мають відповідні наукові ступені та досвід науково-дослідної і педагогічної діяльності. Матеріально-технічне та інформаційно-методичне забезпечення відповідає встановленим вимогам та створює належні умови для реалізації освітньо-наукового процесу на високому рівні.

У цілому слід відзначити, що освітньо-наукова програма «Право» є змістовно наповненою, структурно виваженою та науково обґрунтованою. Її реалізація забезпечує підготовку докторів філософії у галузі права, здатних до ефективної наукової, освітньої та професійної діяльності.

На підставі викладеного можна дійти висновку, що освітньо-наукова програма «Право» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 – Право Науково-дослідного інституту держаного будівництва та місцевого самоврядування відповідає сучасним вимогам та може бути рекомендована до подальшої акредитації.

**Завідувач кафедри публічного права  
Чернівецького національного університету  
імені Ю. Федьковича,  
доктор юридичних наук, професор**

**Ігор КОББАС**

